

INFORMACIJE
koje se pružaju klijentima

Odeljenja za investicione usluge
Agroindustrijsko komercijalne banke „AIK banke“ akcionarsko društvo, Beograd

Na osnovu odredbi člana 28. stav 3. tačka 14) Statuta Agroindustrijsko komercijalne banke „AIK banke“ akcionarsko društvo, Beograd (u daljem tekstu: „**Banka**“), odredbi člana 14. Pravilnika o pravilima postupanja investicionog društva prilikom pružanja usluga ("Službeni glasnik RS", broj 77/2022), Izvršni odbor Banke je na sednici održanoj dana 04.02.2025. godine usvojio ovaj dokument Informacije koje se pružaju klijentima Odeljenja za investicione usluge Agroindustrijske komercijalne banke AIK banke akcionarsko društvo, Beograd (u daljem tekstu: „**Informacije**“) koji je sastavni deo Pravila poslovanja Agroindustrijsko komercijalne banke „AIK banke“ akcionarsko društvo, Beograd za pružanje investicionih i dodatnih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti (u daljem tekstu: „**Pravila poslovanja**“) i koji se pre zaključenja ugovora odnosno pružanja usluga klijentu ili potencijalnom klijentu dostavlja u sledećem tekstu:

INFORMACIJE koje se pružaju klijentima

Odeljenja za investicione usluge
Agroindustrijsko komercijalne banke „AIK banke“ akcionarsko društvo, Beograd

I UVOD

Prilikom pružanja investicionih usluga klijentima, Banka je dužna da stavlja interese svojih klijenata ispred sopstvenih interesa i posluje pravično, pošteno i profesionalno, u skladu sa najboljim interesima klijenata poštujući načela utvrđena odredbama Zakona o tržištu kapitala (u daljem tekstu: „**Zakon**“).

II ZNAČENJE POJMOVA

U ovim Informacijama, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (u daljem tekstu: Zakon) i aktima Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: „**Komisija**“) pojedini pojmovi imaju sledeće značenje:

1. **Investiciono društvo** je pravno lice u čije redovne aktivnosti ili poslovanje spada pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim licima, odnosno profesionalno obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti;
2. **Relevantno lice**, u smislu Pravilnika o organizacionim uslovima za pružanje investicionih usluga, obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga i upravljanje rizicima („Službeni glasnik RS“ broj 77/2022), u odnosu na Banku je:
 - (1) lice sa vlasničkim učešćem u Banci ili vezanom zastupniku,
 - (2) rukovodioci ili vezani zastupnik, -
 - (3) zaposleno lice u Odeljenju ili vezani zastupnik;
 - (4) svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane Banke ili vezanog zastupnika za pružanje usluga iz njegove nadležnosti,
 - (5) fizičko lice koje je direktno uključeno u pružanje usluga Banci ili njegovom vezanom zastupniku na temelju ugovora o poveravanju poslovnih procesa, a u svrhu pružanja Usluga Banke;
3. **Vezani zastupnik** je fizičko ili pravno lice koje, pod punom i безусловnom odgovornošću jedinog investicionog društva ili kreditne institucije za čiji račun nastupa, obavlja sledeće poslove:
 - (1) promovise, odnosno nudi investicione i/ili dodatne usluge klijentima ili potencijalnim klijentima;
 - (2) prima i prenosi naloge klijenata u pogledu investicionih usluga ili finansijskih instrumenta;
 - (3) plasira finansijske instrumente; ili

- (4) pruža savete klijentima ili potencijalnim klijentima u vezi tih finansijskih instrumenata ili usluga;
4. **Lice sa kojim je relevantno lice u odnosima bliske povezanosti**, u smislu Pravilnika o organizacionim uslovima, je:
- (1) bračni, odnosno vanbračni drug relevantnog lica,
 - (2) potomci i preci u pravoj liniji neograničeno,
 - (3) srodnik do trećeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini,
 - (4) usvojlac i usvojenici i potomci usvojenika,
 - (5) staralac i štićenici i potomci štićenika,
 - (6) svako drugo lice koje je sa relevantnim licem provelo u zajedničkom domaćinstvu najmanje godinu dana od datuma predmetne lične transakcije;
5. **Lična transakcija** – transakcija sa finansijskim instrumentom koju izvrši relevantno lice delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije;
6. **Transakcije kojima se finansiraju hartije od vrednosti** – transakcije pozajmljivanja finansijskih instrumenata, repo ugovori ili obrnuti repo ugovori, ili druge transakcije koje uključuju kupovinu hartija od vrednosti i njihovu ponovnu prodaju ili prodaju hartija od vrednosti i njihovu ponovnu kupovinu;
7. **Klijent** – pravno ili fizičko lice kojem Banka pruža investicionu, odnosno dodatnu uslugu, kao i lice koje može postati klijent Banke (potencijalni klijent);
8. **Trajni nosač podataka** je sredstvo koje:
- 1) Omogućava klijentu čuvanje podataka koji su njemu lično upućeni tako da mu budu lako dostupni za buduću upotrebu u periodu koji odgovara svrsi čuvanja tih podataka; i
 - 2) Omogućava neizmenjenu reprodukciju tako sačuvanih podataka.
9. **Fond za zaštitu investitora** čiji je organizator Agencija za osiguranje depozita je fond koji ima za cilj zaštitu potraživanja klijenata članova Fonda kada član Fonda nije u mogućnosti da ispuni dospele obaveze prema klijentu u sledećim slučajevima: 1) kada je nad članom Fonda otvoren stečajni postupak ili 2) kada Komisija utvrdi da je član Fonda u nemogućnosti da ispuni svoje dospele obaveze prema klijentima, uključujući novčana sredstva koja duguje klijentima i finansijske instrumente koje drži za račun klijenta, a ne postoje izgledi da će se okolnosti u dogledno vreme značajno izmeniti. Fond je bliže regulisan Pravilnikom o Fondu za zaštitu investitora („Službeni glasnik RS“ broj 44/2012).

III SADRŽAJ INFORMACIJA:

Banka je dužna da pre zaključenja ugovora, odnosno pružanja usluge malom investitoru ili potencijalnom malom investitoru putem trajnog nosača podataka ili internet stranice, pruži informacije o:

- 1) o Banci i uslugama koje Banka pruža;
- 2) finansijskim instrumentima;
- 3) zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta;
- 4) troškovima i naknadama.

Banka je dužna da klijenta i potencijalnog klijenta blagovremeno obavesti o svakoj značajnoj promeni informacija navedenih u ovim Informacijama.

1. Informacije o Banci i uslugama koje Banka pruža

Informacije o Banci

Poslovno ime:	Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK banka“ akcionarsko društvo, Beograd
Skraćeni naziv:	AIK Banka a.d. Beograd
Sedište Banke:	Beograd
Adresa sedišta Banke:	Mihaila Pupina 115đ
Adresa Odeljenja:	Cara Dušana 58,
Matični broj:	06876366
PIB:	100618836
Internet adresa:	www.aikbanka.rs
E-mail:	brokerage@aikbanka.rs
Telefon:	011/3027-537, 011/3027-539
Telefaks:	-
Novčani račun za klijente:	908-10501-97
Dozvola za rad	Broj Rešenja 2/1-102-455/7-25, od 14.03.2025.godine 2/1-109-574/4-25, od 28.03.2025.godine
Nadležni organ koji je izdao dozvolu:	Komisija za hartije od vrednosti, Beograd, Omladinskih brigada br. 1
Jezik komunikacije:	Jezik komunikacije je srpski jezik. Banka sa klijentima – stranim pravnim ili fizičkim licima može komunicirati na engleskom ili drugom stranom jeziku koje je predviđen ugovorom sa klijentom, pod uslovom da se ugovor, nalozi i druga neophodna dokumentacija koju klijent razmenjuje sa Bankom sastavljaju dvojezično.
Način komunikacije i davanja dokumenata i drugih informacija od strane Banke:	Komunikacija između Banke i klijenata odvija se na način koji je najpogodniji za klijenta i precizira se ugovorom.

Način davanja i prijema naloga:

Klijenti mogu komunicirati sa Bankom telefonom, putem e-maila, putem telefaksa i neposredno, dolaskom klijenta u sedište Banke.

Neposredno;

Telefaksom ukoliko je to predviđeno ugovorom sa klijentom;

Telefonom i elektronskim putem kada Banka obezbedi uslove za takav način prijema naloga i predvidi ga ugovorom sa klijentom.

Vezani zastupnik:

Nema

Članstvo:

Beogradska Berza a.d. Beograd

Omladinskih brigada 1

11070 Novi Beograd

Telefon: 011/311-72-97

e-mail: info@belex.rs

internet adresa: www.belex.rs

Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti

Trg Republike 5

11000 Beograd

Telefon: 011/3331.380

Fax: 3331.329

internet adresa: www.crhov.rs

Agencija za osiguranje depozita

Fond za zaštitu investitora

Knez Mihailova br. 2-4, 11 000 Beograd

Internet stranica: www.aod.rs

Informacije o uslugama Banke

Banka je dobila dozvolu Komisije za pružanje sledećih investicionih usluga i aktivnosti i dodatnih usluga klijentima:

- 1) prijem i prenos naloga koji se odnose na jedan ili više finansijskih instrumenata;
- 2) izvršenje naloga za račun klijenata;
- 3) trgovanje za sopstveni račun;
- 4) sprovođenje postupka ponude finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa.

U skladu sa odredbama člana 2. tačka 3) Zakona, Banka obavlja sledeće dodatne usluge:

- 1) čuvanje i upravljanje finansijskim instrumentima za račun klijenata (kastodi usluge) i sa tim povezane usluge, kao što je administriranje novčanim sredstvima i sredstvima obezbeđenja, izuzev održavanja i vođenja računa hartija od vrednosti iz Glave XIV Zakona;
- 2) investicione usluge i aktivnosti, kao i dodatne usluge, koje se odnose na osnov izvedenih finansijskih instrumenata iz tačke 19) podtačke (5), (6), (7) i (10) ovog stava, kada su povezani sa pružanjem investicionih ili dodatnih usluga.

Opšti zahtevi u vezi sa informisanjem klijenata

Banka blagovremeno dostavlja klijentu ili potencijalnom klijentu, pre nego što se takav klijent obaveže bilo kakvim ugovorom o pružanju Usluga ili pre pružanja takvih Usluga, sledeće informacije:

- 1) uslove bilo kog takvog ugovora;
- 2) relevantne informacije koje se odnose na taj ugovor ili na te Usluge.

Banka, blagovremeno pre pružanja Usluga klijentima ili potencijalnim klijentima, dostavlja informacije koje se u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima Komisije i ovim Pravilima poslovanja dostavljaju klijentu na trajnom nosaču podataka ili putem internet stranice.

Banka blagovremeno obaveštava klijenta o bilo kojoj bitnoj promeni informacija dostavljenih klijentu, a koje su relevantne za Uslugu koju Banka pruža tom klijentu na način koji je ugovoren sa klijentom.

Banka obezbeđuje da su informacije sadržane u marketinškim sadržajima dosledne sa svim informacijama koje Banka dostavlja klijentima tokom pružanja Usluga.

Marketinški sadržaj koji sadrži ponudu ili poziv i navodi način odgovora ili uključuje obrazac na kojem se može dati odgovor, uvek uključuje informacije u skladu sa podzakonskim aktima Komisije, a koje su relevantne za navedenu ponudu ili poziv:

- 1) ponuda za zaključenje ugovora u vezi finansijskog instrumenta ili u vezi Usluga, s bilo kojim licem koje odgovori na marketinški sadržaj;
- 2) poziv bilo kom licu koje odgovara na marketinški sadržaj da dâ ponudu za zaključenje ugovora u vezi finansijskog instrumenta ili Usluga.

Obaveza Banke iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se ako se za odgovor na ponudu ili poziv iz marketinškog sadržaja, potencijalni klijent mora uputiti na neki drugi dokument ili dokumente koji sami ili u kombinaciji sadrže te informacije.

Potpisivanje ugovora

U zavisnosti od vrste usluga koje klijent ugovara sa Bankom, neophodno je klijentu dati predmetni ugovor na uvid i potpis zajedno sa dodatnim obrascima i aktima Banke i uputiti ga na službenu internet stranicu Banke gde su predmetna akta i obrasci objavljeni.

Ugovor od strane Banke ovlašćeni su da potpišu i zaposleni u Banci u skladu sa aktom Banke o dodeli ovlašćenja za potpisivanje dokumentacije u vezi sa obavljanjem poslova sa finansijskim instrumentima. Zaposleni svojim potpisom na ugovoru potvrđuje da je nesporno izvršena identifikacija klijenta.

Komunikacija sa klijentom i potencijalnim klijentom

Banka, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima Komisije, komunicira i dostavlja informacije na trajnom nosaču podataka, ukoliko je:

- 1) Dostavljanje informacija na tom nosaču podataka primereno i u skladu sa načinom komunikacije, pružanjem usluga Banke i ispostavljanju zahteva, instrukcija i naloga klijenta odnosno ukoliko se na taj način odvija poslovanje između Banke i klijenta i
- 2) Lice kojem informacije treba da se dostave je u svemu saglasan i samostalno je odabrao da se informacije dostavljaju na tom drugom nosaču podataka.

Banka pruža informacije klijentima na internet stranici, a s obzirom da te informacije nisu upućene klijentu lično, Banka garantuje da su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) Dostavljanje informacija na tom nosaču podataka primereno je s obzirom na kontekst u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između Banke i klijenta;
- 2) Klijent mora izričito da pristane na pružanje informacija u tom obliku;
- 3) Klijent mora da se elektronskim putem obavesti o adresi internet stranice i lokaciji na internet stranici na kojoj može da pristupi informacijama;
- 4) Informacije moraju da budu ažurirane;
- 5) Informacije moraju da budu trajno dostupne na toj internet stranici u toku vremenskog perioda važenja informacija, koji klijentu može opravdano da bude potreban da ih pretraži.

Pružanje informacija pomoću elektronskih komunikacija smatra se primerenim s obzirom na kontekst u kojem se odvija ili će se odvijati poslovanje između Banke i klijenta ako postoji dokaz da

klijent ima redovni pristup internetu, što klijent potvrđuje i dokazuje dostavljanjem e-mail adrese radi obavljanja poslovanja.

2. Informacije o finansijskim instrumentima

2.1. Vrste finansijskih instrumenata

U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, finansijski instrumenti su:

- 1) prenosive hartije od vrednosti
 - 2) instrumenti tržišta novca
 - 3) jedinice institucija zajedničkog investiranja
 - 4) Opcije, fjučersi (terminski ugovori), svopovi, kamatni forvardi (nestandardizovani kamatni terminski ugovori) i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na hartije od vrednosti, valute, kamatne stope, ili prinose, emisije jedinice kao i svi drugi izvedeni finansijski instrumenti, finansijski indeksi ili finansijske mere koje je moguće namiriti fizički ili u novcu;
 - 5) Opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i koji:
 - a) Moraju biti namireni u novcu, ili
 - b) Mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, osim u slučaju neizvršenja obaveza ili drugog razloga za raskid ugovora;
 - 6) Opcije, fjučersi, svopovi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i mogu se namiriti fizički, pod uslovom da su predmet trgovanja na regulisanom tržištu, MTP-u ili OTP-u, izuzev veleprodajnih energetske proizvoda kojima se trguje na OTP-u i koji se moraju fizički namiriti;
 - 7) Opcije, fjučersi, svopovi, forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na robu i mogu se namiriti fizički, ako nisu navedeni u podtački (6) ove tačke i nemaju poslovnu namenu, a imaju obeležja drugih izvedenih finansijskih instrumenata;
 - 8) Izvedeni finansijski instrumenti za prenos kreditnog rizika;
 - 9) Finansijski ugovori za razlike;
 - 10) Opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i svi drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na klimatske varijable, troškove prevoza, stope inflacije ili druge službene, ekonomske i statističke podatke, a koji moraju biti namireni u novcu ili mogu biti namireni u novcu po izboru jedne od ugovornih strana, osim u slučaju neizvršenja obaveza ili drugog razloga za raskid ugovora, kao i drugi ugovori o izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na imovinu, prava, obaveze, indekse i merne jedinice koje nisu navedene u ovoj tački, a koji imaju odlike drugih izvedenih finansijskih instrumenata, imajući u vidu, između ostalog, da li se njima trguje na regulisanom tržištu, OTP-u ili MTP-u;
 - 11) Emisije jedinice koje se sastoje od bilo kojih jedinica za koje je utvrđeno da su u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje sistem trgovanja emisijama gasova sa efektom staklene bašte.
- (1) **Prenosive hartije od vrednosti** su sve vrste hartija od vrednosti kojima se može trgovati na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja, i to:
- akcije društava ili druge hartije od vrednosti ekvivalentne akcijama društva ili drugih subjekata, kao i depozitne potvrde koje se odnose na akcije;
 - obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na te hartije od vrednosti;
 - sve druge hartije od vrednosti koje daju pravo na sticanje i prodaju takvih prenosivih hartija od vrednosti ili na osnovu kojih se može vršiti plaćanje u novcu, a čiji se iznos

utvrđuje na osnovu prenosivih hartija od vrednosti, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih odredivih vrednosti.

- (2) **Instrumenti tržišta novca** su one vrste finansijskih instrumenata kojima se obično trguje na tržištu novca, kao što su: trezorski zapisi, blagajnički zapisi, komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu;
- (3) **Jedinice institucija kolektivnog investiranja** u smislu Glave IV Zakona, su slobodno prenosivi dematerijalizovani finansijski instrumenti koje izdaje institucija kolektivnog investiranja, a na osnovu kojih imao ci jedinica stiču pravo na srazmerni obračunski udeo u ukupnoj neto imovini u toj instituciji kolektivnog investiranja.

2.2. Rizici ulaganja u finansijske instrumente

Sklapanjem ugovora o pružanju brokerskih usluga, klijent potvrđuje da je svestan rizika povezanih s tržištima kapitala, te da mu je Banka stavila na raspolaganje informacije na zadovoljavajući način.

Rizici kojima su izloženi klijenti Banke, mogu biti opšti rizici i posebni (specifični) rizici koji su karakteristični za pojedine finansijske instrumente.

Klijent, prilikom donošenja odluka o ulaganju na tržište kapitala, stalno treba da vodi računa o sledećim rizicima:

Opšti rizici u poslovanju sa finansijskim instrumentima:

- (1) rizik smanjenja vrednosti finansijskog instrumenta usled globalnih i/ili regionalnih recesija;
- (2) kursni rizik, odnosno rizik promene kursa;
- (3) rizik koji zavisi od promene kreditnog rejtinga određene zemlje, i to kao:
 - rizik izostanka plaćanja duga određene zemlje;
 - politički rizik, uključujući i rizik neočekivanih regulatornih promena koje utiču na tržište kapitala i položaj investitora;
- (4) rizik smanjenja vrednosti finansijskog instrumenta usled opšteg rasta cena (rizik inflacije);
- (5) rizik nemogućnosti prodaje finansijskog instrumenta na sekundarnom tržištu kapitala zbog smanjene potražnje ili neefikasnosti tržišta (rizik likvidnosti);
- (6) rizik smanjenja vrednosti finansijskog instrumenta zbog pada kreditnog rejtinga izdavaoca (rizik izdavaoca);
- (7) rizik finansijskog leveridža: finansijski leveridž je stopa zaduženosti koja pokazuje međuzavisnost između toga koliko određeno lice duguje u odnosu na to koliko poseduje od ulaganja u finansijska sredstva. Uticaj finansijskog leveridža može biti pozitivan i negativan, zavisno od stope prinosa na sopstvena sredstva uložena u finansijske instrumente, kamata ili drugih obaveza koje se plaćaju na pozajmljena sredstva;
- (8) rizik smanjenja ili potpunog gubitka vrednosti finansijskog instrumenta zbog otvaranja stečajnog postupka nad izdavaocem finansijskog instrumenta (rizik stečaja) ili uvođenja prinudne uprave kada je izdavalac banka;
- (9) rizik promene vrednosti finansijskog instrumenta zbog špekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno, zbog velikih korporativnih akcija na berzi (rizik psihologije tržišta);
- (10) operativni rizik - rizik kvara na informacionim sistemima i/ili rizik prekida komunikacionih veza između banaka, Centralnog registra ili drugog depozitara finansijskih instrumenata, regulisanih tržišta ili MTP, te drugih regulisanih tržišta finansijskih instrumenata.

Posebni (specifični) rizici u poslovanju sa finansijskim instrumentima:

- (1) **u poslovanju sa akcijama:** rizik pada vrednosti akcija usled uobičajenih periodičnih kretanja cena na tržištu, rizik volatilnosti – rizik promene cene akcija u određenom periodu, rizik neisplate dividende;
- (2) **u poslovanju s obveznicama:** rizik promene kredibiliteta izdavaoca kao poverioca (rizik boniteta), rizik promene kamatnih stopa; rizik otkaza odnosno prestanka plaćanja dugova od strane izdavaoca; rizik likvidnosti; rizik promene kursa; rizik reinvestiranja; rizik krive prinosa.
- (3) **u poslovanju sa derivatima:** pozicioni rizik koji nastaje usled promene njihove vrednosti prema promeni utvrđene kamatne stope, cene finansijskog instrumenta, cene robe, kursa valuta, indeksa ili slične varijable;
- (4) **u poslovanju sa instrumentima tržišta novca:**
 - rizik promene kreditnog rejtinga izdavaoca, odnosno rizik da izdavalac neće biti u mogućnosti da podmiri svoje dospele obaveze na osnovu izdatih finansijskih instrumenata;
 - rizik likvidnosti, obzirom da se instrumenti tržišta novca ne kotiraju na sekundarnim tržištima, te postoji verovatnoća da investitor neće moći da proda instrument, nego ga mora držati do dospeća;
 - rizik kursa, odnosno rizik da će se smanjiti vrednost instrumenta koji je denominovan u jednoj valuti ili uz valutnu klauzulu, a izražen u drugoj valuti usled promene kursa tih dveju valuta;
- (5) **u poslovanju sa jedinicama kolektivnog investiranja** (investicionim jedinicama):
 - valutni rizik, odnosno rizik koji može da proistekne iz činjenice da imovinu fonda može da čini imovina denominovana u različitim valutama, pa se može dogoditi depresijacija (rast kursa) ili apresijacija (pad kursa) tih valuta, što može da utiče na rast ili pad vrednosti udela u fondu;
 - tržišni rizik, odnosno rizik da imovina fonda koja je uložena u finansijske instrumente kojima se trguje na tržištima izgubi na vrednosti usled pada cena na tržištu;
 - kreditni rizik, odnosno rizik da izdavalac u čiju imovinu je uložena imovina fonda ne može da ispuni svoje finansijske obaveze, što dovodi do pada vrednosti imovine fonda;
 - rizik likvidnosti, odnosno rizik da fond neće moći da brzo proda finansijske instrumente po ceni koja je približna fer ceni, ili neće moći da proda željenu količinu finansijskih instrumenata.

Banka u svom poslovanju ograničava svoju odgovornost isključivo na stvarno nastalu novčanu štetu klijentu kao posledicu propuštanja ili radnji Banke odnosno zaposlenih lica u Banci.

Banka ne odgovara za gubitke klijenta koji su nastali usled nastupanja bilo kojeg od navedenih rizika ili drugih rizika koji nisu posebno navedeni, a odnose se na višu silu (politički nemiri, prirodne katastrofe, ograničenja ili zabrane nastalih odlukama Vlade, pravilima tržišta, štrajkovima, usled radnji i/ili propuštanja trećih lica, ili radnji samog klijenta, promena poreskih obaveza, a bez uticaja Banke na nastanak gubitka za klijenta i dr. rizici na koje Banka ne može da utiče).

Banka takođe ne odgovara za štetu ili gubitke koji su nastali za klijenta iz razloga što blagovremeno nije obavestio Banku o promeni svojih kontakt podataka, o promeni lica ovlašćenih za zastupanje, odnosno opozivu i/ili promeni punomoćnika, za radnje klijentovog punomoćnika i njegove odluke da kupi i/ili proda finansijske instrumente u ime i za račun klijenta.

Druge informacije u vezi sa finansijskim instrumentima:

Banka je dužna da, prilikom pružanja informacija o finansijskom instrumentu:

- 1) koji je predmet javne ponude koja je u toku i za koji je izdat prospekt – klijenta malog investitora i potencijalnog malog investitora upozna sa načinom na koji je prospekt dostupan blagovremeno pre pružanja investicionih ili dodatnih usluga klijentima ili potencijalnim klijentima;

- 2) koji uključuje jemstvo trećeg lica ili kapitalnu zaštitu – klijentu i potencijalnom klijentu pruži dovoljno podataka o oblasti primene i vrsti takvog jemstva ili kapitalne zaštite. Kada jemstvo pruža treće lice, informacije o jemstvu moraju obuhvatati dovoljno podataka o jemcu i jemstvu kako bi se omogućilo klijentu ili potencijalnom klijentu da izvrši objektivnu procenu jemstva;
- 3) koji se sastoji od dva ili više različitih instrumenata ili usluga – klijentu i potencijalnom klijentu pruži odgovarajući opis pravne prirode finansijskog instrumenta, pojedinačnih komponenti takvog instrumenta i načina na koji međusobni uticaj komponenti utiče na rizike ulaganja.

2.3. Informacije o zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta

Finansijski instrumenti i novčana sredstva klijenata ne ulaze u imovinu, stečajnu ili likvidacionu masu Banke, niti mogu biti predmet izvršenja ili prinudne naplate koji se sprovode nad Bankom.

Radi zaštite prava svojih klijenata, kada Banka drži finansijske instrumente i novčana sredstva klijenata je dužna da:

- 1) vodi evidencije i račune koji omogućavaju da u svakom trenutku i bez odlaganja može razlikovati imovinu koju drži za jednog klijenta od imovine koju drži za bilo kojeg drugog klijenta i od svoje vlastite imovine;
- 2) održava svoje evidencije i račune tako da se obezbedi njihova tačnost, a posebno one koje se odnose na finansijske instrumente i novčana sredstva koja drži za klijente, na način da se evidencije i računi mogu upotrebiti za potrebe revizije;
- 3) redovno sprovodi usklađivanja između svojih internih računa i evidencija, kao i računa i evidencija bilo kojih trećih lica koja drže tu imovinu;
- 4) preduzima potrebne mere kojima se obezbeđuje da se svi finansijski instrumenti klijenata koji su u skladu sa ovim Pravilima poslovanja deponovani kod trećeg lica, odnosno kod Centralnog registra, jasno razlikuju od finansijskih instrumenata koji pripadaju Banci i od finansijskih instrumenata koji pripadaju tom trećem licu, tako da se vode na odvojenim računima u knjigama;
- 5) preduzima potrebne mere kako bi obezbedila da se sva novčana sredstva klijenata deponovana u Banci ili drugoj kreditnoj instituciji koja je član Centralnog registra, drže na računu ili računima koji se razlikuju od računa koji se koriste za držanje sredstava Banke;
- 6) primenjuje mere kojima se operativni rizik od gubitka ili smanjenja imovine klijenata, odnosno prava u vezi sa tom imovinom, svodi na najmanju moguću meru, a koji mogu nastati kao posledica zloupotrebe, prevare, loše administracije, neprimerenog vođenja evidencije ili nemara.

Stav 1. ovog člana se primenjuje i u slučajevima kada Banka sredstva klijenata vodi na zbirnom računu finansijskih instrumenata ili novčanih sredstava.

Postupanje sa finansijskim instrumentima klijenata

Banka je dužna da finansijske instrumente sa računa klijenta koristi samo na osnovu naloga klijenta. Banka ne sme da:

- (1) zalaže ili otuđuje finansijske instrumente u vlasništvu klijenta bez njegovog prethodnog pisanog ovlašćenja;
- (2) kupuje, prodaje finansijske instrumente isključivo radi naplate provizije ili druge naknade;
- (3) koristi finansijske instrumente klijenta za plaćanje svojih obaveza, kao i obaveza drugih klijenata.

Deponovanje finansijskih instrumenata klijenata u inostranstvu

Banka deponuje finansijske instrumente svojih klijenata na račun ili račune otvorene kod trećeg lica („depozitar“), postupajući sa pažnjom dobrog stručnjaka prilikom izbora, imenovanja i periodičnih provera trećeg lica.

Pri izboru depozitara Banka će posebno voditi računa o stručnosti i tržišnom ugledu depozitara, kao i o svim Zakonom propisanim uslovima koji se odnose na držanje navedenih finansijskih instrumenata, a koji bi mogli imati negativne efekte na prava klijenata.

Kada Banka namerava da deponuje finansijske instrumente klijenta kod depozitara, države obezbeđuju da ih Banka deponuje samo kod depozitara u nadležnosti države u kojoj čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog lica podleže posebnom propisu i nadzoru, odnosno da depozitar podleže nadzoru i propisima koji u toj državi regulišu čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog lica;

Izuzetno od stava 3. ovog člana, Banka može da deponuje finansijske instrumente klijenta kod depozitara u zemlji u kojoj držanje i čuvanje finansijskih instrumenata za račun drugog lica nisu posebno regulisani, samo ukoliko je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- (1) vrsta (priroda) finansijskog instrumenta ili investicione usluge povezane sa navedenim instrumentom je takva da se mora deponovati kod Depozitara u navedenoj stranoj zemlji;
- (2) profesionalni investitor pisanim putem zahteva od Banke deponovanje svojih finansijskih instrumenata kod Depozitara u navedenoj stranoj zemlji.

Zahtevi iz stava 3. i 4. ovog člana primenjuju se i kad treće lice (depozitar) delegira bilo koju od svojih funkcija u vezi držanja i čuvanja finansijskih instrumenata trećem licu.

Banka je dužna da periodično preispituje izbor depozitara i dogovorene aranžmane za držanje i čuvanje finansijskih instrumenata klijenta.

Postupanje sa novčanim sredstvima klijenata

U postupanju sa novčanim sredstvima klijenata Banka je dužna da kod kreditne institucije - člana Centralnog registra otvori novčani račun klijenata koji je odvojen od novčanog računa Banke.

Banka je dužna da obezbedi da se sredstva sa novčanog računa klijenta:

- 1) koriste samo za plaćanje obaveza u vezi sa uslugama koje obavlja za klijenta;
- 2) ne koriste za plaćanje obaveza drugog klijenta;
- 3) ne koriste za plaćanje obaveza Banke.

Banka koje novac klijenata deponuje kod banke u inostranstvu dužna je da shodno primenjuje odredbe ovih Pravila poslovanja koje se odnose na deponovanje finansijskih instrumenata kod depozitara u inostranstvu, u pogledu stručnosti, tržišnom ulgedu, o zakonskim i drugim propisima ili tržišnim praksama koje se odnose na držanje novčanih sredstava klijenata, a koje bi mogle imati negativne efekte na prava klijenata.

U slučaju da Banka deponuje novčana sredstva klijenta kod kreditne institucije ili banke koje su deo iste grupacije kao i Banka, iznos novčanih sredstava koji će biti deponovan kod svakog takvog subjekta, grupacije ili kombinacije grupe subjekata, ne može da prelazi 20% ukupnog iznosa tih sredstava, izuzev ukoliko Banka može dokazati da je to opravdano, s obzirom na prirodu, obim i složenost njegovog poslovanja, a i sigurnost tih lica, kada ne mora poštovati navedeno ograničenje.

Korišćenje finansijskih instrumenata klijenata

Banka neće sklapati ugovore o transakcijama finansiranja hartija od vrednosti za finansijske instrumente koje drži za račun klijenta ili na drugi način koristiti takvim finansijskim instrumentima za vlastiti račun ili za račun bilo kog drugog lica ili klijenta Banke, osim ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- (1) klijent je dao izričitu prethodnu saglasnost za korišćenje instrumenata po tačno određenim uslovima, što potvrđuje svojim potpisom ili nekim drugim istovetnim mehanizmom;

- (2) upotreba finansijskih instrumenata klijenata ograničena je na tačno određene uslove s kojima je klijent saglasan.

Evidencije Banke uključuju podatke o klijentu prema čijim je uputstvima sprovedeno korišćenje finansijskim instrumentima, kao i o količini korišćenih finansijskih instrumenata koji pripadaju svakom klijentu koji je dao saglasnost, kako bi se omogućila pravilna raspodela mogućeg gubitka.

Pre zaključivanja transakcija kojima se finansiraju hartije od vrednosti, a koje se odnose na finansijske instrumente koje Banka drži za račun malog klijenta ili pre nego što se na drugi način koriste takvi finansijski instrumenti, Banka je dužna da blagovremeno, pre korišćenja navedenih instrumenata, klijentu pisanim putem dostavi jasne, potpune i tačne podatke o obavezama i odgovornostima Bankom u pogledu korišćenja navedenih finansijskih instrumenata, uključujući uslove za njihovo vraćanje klijentu kao i o rizicima koje oni uključuju.

Fond za zaštitu investitora

Fond za zaštitu investitora obavlja delatnost u svrhu zaštite klijenata Banke čija su sredstva ili finansijski instrumenti izloženi riziku u slučaju kada je nad Bankom otvoren stečajni postupak ili kada Komisija utvrdi da Banka nije u mogućnosti da ispuní svoje dospele obaveze prema klijentima, uključujući novčana sredstva koja duguje klijentima i finansijske instrumente koje drži za račun klijenta, a ne postoje izgledi da će se okolnosti u dogledno vreme značajno izmeniti.

Fond za zaštitu investitora osigurava potraživanja investitora, klijenata Banke koji su novac i/ili finansijske instrumente poverili Banci u svrhu pružanja određenih investicionih ili dodatnih usluga.

Potraživanja klijenata Banke osigurana putem Fonda za zaštitu investitora odnose se na:

- 1) novčana potraživanja u dinarima koja Banka duguje Klijentu ili koji pripadaju klijentu, nastala po osnovu obavljanja investicionih usluga i dodatnih usluga;
- 2) potraživanja za povraćaj finansijskih instrumenata koji pripadaju klijentu Banke i koje drži Banka za račun klijenta.

Potraživanja su osigurana do iznosa od 20.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po klijentu Banke.

Na zahtev klijenta ili potencijalnog klijenta, Banka će pružiti informacije koje se odnose na uslove i formalnosti koje je potrebno ispuniti radi ostvarivanja prava na zaštitu potraživanja.

Politika upravljanja sukobima interesa

Banka ne može svoje interese stavljati ispred interesa klijenata.

Banka je dužna da svoje poslovanje organizuje tako da na najmanju moguću meru svede moguće sukobe interesa čije postojanje može štetiti interesima klijenta, a koji se mogu javiti između:

- 1) interesa Banke, relevantnog lica i svih lica blisko povezanih sa njima, sa jedne strane i interesa klijenata Banke, sa druge strane;
- 2) interesa klijenata Banke međusobno.

Banka donosi, primenjuje i redovno ažurira politiku upravljanja sukobom interesa. U skladu sa odredbama Zakona, Banka je dužna da:

- (1) utvrdi okolnosti koje predstavljaju ili mogu dovesti do sukoba interesa na štetu jednog ili više klijenata, a u vezi sa pojedinačnom uslugom pruženom za ili od strane Banke;
- (2) kao članica grupe utvrdi sve okolnosti koje su poznate ili su joj morale biti poznate, a koje mogu dovesti do sukoba interesa koji proizlazi iz strukture i poslovnih aktivnosti drugih članova grupe;
- (3) utvrdi postupke koje je potrebno da poštuje i mere radi sprečavanja sukoba interesa ili upravljanja njima.

Pre pružanja usluge klijentu, Banka je dužna da upozna klijenta sa mogućim vrstama i izvorima sukoba interesa koji regulisani Pravilnikom o upravljanju sukobima interesa.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana mora da sadrži, uzimajući u obzir razvrstavanje klijenata, dovoljno informacija na osnovu kojih će klijent biti u mogućnosti da donese odluke u vezi sa uslugama u okviru kojih se pojavljuje sukob interesa.

Procedure za otkrivanje i rešavanje mogućih sukoba interesa u poslovanju Banke sastoje se od:

- (1) Identifikacije sukoba interesa dužnost je svih Relevantnih lica;
- (2) Obaveštavanja o sukobu interesa – svaki identifikovani sukob interesa se prijavljuje internom kontroloru Banke koji je ovlašćen za praćenje i prikupljanje informacija o postojanju sukoba interesa, vođenje registra, obaveštavanje Rukovodioca i Nadležne organizacione jedinice Banke;
- (3) Procenjivanja sukoba interesa prikupljanjem svih potrebnih informacija radi utvrđivanja postojanja sukoba interesa, načina za rešenje i obaveštavanja klijenta o sukobu interesa;
- (4) Rešavanja sukoba interesa koje vrše Rukovodioci, interni kontrolor i Nadležna organizaciona jedinica Banke.

Banka preduzima sve neophodne radnje i mere da spreči nastajanje sukoba interesa. U slučaju nastanka sukoba interesa, isti treba da bude rešen na način koji osigurava da interesi Banke i/ili relevantnih lica ne dovedu do mogućih gubitaka za klijenta, niti da se klijent stavi u podređeni položaj.

Sva relevantna lica i sa njima povezana lica ne smeju pružati Usluge na način da rade u interesu pojedinih klijenata, a na štetu drugih klijenata Banke. Sva relevantna lica i sa njima povezana lica su dužna da prilikom pružanja usluga:

- (1) stave interese svojih klijenata ispred sopstvenih interesa,
- (2) da posluju pravično, pošteno i profesionalno u skladu sa najboljim interesima klijenata.

Banka organizuje obavljanje svojih poslova, u skladu sa podzakonskim aktima Komisije i internim aktom Banke, na način da se sprečava sukob interesa prilikom pružanja određenih investicionih i dodatnih usluga i to:

- (1) odluka o dilerskom trgovanju donosi se u zasebnom organizacionoj jedinici od organizacione jedinice u kojoj se vrši prijem naloga klijenata za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata;
- (2) izvršenje dilerskih naloga obavlja se u zasebnoj organizacionoj jedinici od organizacione jedinice u kojoj se izvršavaju nalozi klijenata, osim u slučaju kada dilersko trgovanje nije dominantna investiciona usluga Banke (prihodi po osnovu te usluge su manji od 20% ukupnih prihoda);
- (3) jačanje sistema unutrašnje kontrole, a posebno kontrole aktivnosti relevantnih lica i zabrana aktivnosti relevantnim licima sa ciljem sprečavanja sukoba interesa.

Banka u posebnom dokumentu koji je sastavni deo ovih Pravila poslovanja, Pravilnik o politikama upravljanja sukobom interesa detaljnije uređuje pitanja u vezi sprečavanja sukoba interesa.

Izveštavanje klijenata u vezi sa izvršenjem naloga

Banka je dužna da, neposredno nakon izvršenja naloga za račun klijenta putem trajnog nosača podataka malom investitoru pošalje potvrdu o izvršenju naloga, što je moguće pre, a najkasnije:

- prvog radnog dana po izvršenju,
- prvog radnog dana nakon prijema potvrde, u slučaju kada je Banka potvrdu o izvršenju primila od trećeg lica.

Kada se nalog malog investitora koji se odnosi na kupovinu, odnosno prodaju investicionih jedinica izvršava periodično, Banka je dužna da klijentu pošalje potvrdu o izvršenju naloga, što je moguće pre, a najkasnije prvog radnog dana po izvršenju naloga.

Klijent se ne može odreći prava da bude obavešten o izvršenju naloga, ali može naložiti slanje obaveštenja drugom licu koje on ovlasti.

Izveštaji o finansijskim instrumentima ili sredstvima klijenata

Svakom pojedinačnom klijentu za kojeg Banka drži finansijske instrumente ili novčana sredstva dostavlja najmanje na kvartalnoj osnovi izveštaje na trajnom nosaču podataka o navedenim finansijskim instrumentima ili novčanim sredstvima, osim ako je taj izveštaj dostavljen u nekom drugom periodičnom izveštaju. Banka, po komercijalnoj ceni izveštaj može dostavljati i češće na zahtev klijenta.

Prethodni stav Banka ne primenjuje u vezi sa depozitima koje drži.

2.4. Informacije o troškovima i naknadama

Banka klijentima pruža informacije o svim troškovima i naknadama i pri tome je dužna da ispuni zahteve iz člana 179. stavovi 2. i 3. Zakona i iz stavova 2-10 ovog člana.

Banka prilikom pružanja Usluga profesionalnim investitorima ima pravo da sa tim klijentima dogovori ograničenu primenu detaljnih zahteva o troškovima i naknadama, osim kada se pružaju usluge u vezi sa ugrađenim izvedenim finansijskim instrumentima kada se iskazuju svi troškovi i naknade.

Za prethodnu i naknadnu objavu informacija o troškovima i naknadama klijentima, Banke moraju dodati sledeće:

- 1) sve troškove i povezane naknade koje Banka ili druge strane, ako je klijent upućen takvim drugim stranama, uračunavaju za investicionu uslugu ili investicione usluge i/ili dodatne usluge koje pružaju klijentu; i
- 2) sve troškove i povezane naknade koji su povezani s proizvodnjom finansijskih instrumenata i njihovim upravljanjem.

Kada je bilo koji deo ukupnih troškova i naknada potrebno platiti ili kad on predstavlja iznos u stranoj valuti, Banka dostavlja naznaku takve valute, kao i važeće kurseve za konverziju i troškove. Banka obaveštava i o načinima plaćanja ili drugim načinima ispunjavanja obaveza.

Banka ima obavezu blagovremenog pružanja potpune *ex ante* objave informacija o agregiranim troškovima i naknadama povezanima s finansijskim instrumentom i pruženom investicionom uslugom i aktivnosti ili dodatnom uslugom u sledećim situacijama:

- 1) ako klijentima preporučuje ili prodaje finansijske instrumente; ili
- 2) ako se za bilo koju investicionu uslugu zahteva da klijentima dostavi dokument s ključnim informacijama za investitore u otvorenom investicionom fondu s javnom ponudom ili dokument s ključnim informacijama za pakete investicionih proizvoda za male investitore.

Kada Banka klijentu ne preporučuje i ne prodaje finansijski instrument ili nije obavezna da klijentu dostavi dokument s ključnim informacijama u skladu s relevantnim zakonodavstvom, svoje klijente obaveštava o svim troškovima i naknadama koji se odnose na pruženu Uslugu, uključujući i informacije o troškovima i naknadama koje pruža drugo investiciono društvo ili kreditna institucija i sve povezane naknade trećih strana nastale prilikom pružanja Usluge.

Banke pri izračunavanju troškova i naknada na *ex ante* osnovi upotrebljavaju stvarno nastale troškove kao zamenu za očekivane troškove i naknade. Ako stvarni troškovi nisu dostupni, Banka izrađuje razumnu procenu tih troškova i u obavezi je da preispituje ranije pretpostavke na osnovu kasnijih iskustva, te ih prema potrebi prilagođavaju.

Banka naknadno dostavlja godišnje informacije o svim troškovima i naknadama povezanim s finansijskim instrumentima i sa Uslugama ako je preporučila ili prodavala finansijske instrumente ili ako je klijentu dostavila dokument s ključnim informacijama i ako ima ili je imala kontinuirani odnos s klijentom tokom godine. Takve informacije temelje se na nastalim troškovima i dostavljaju se na personalizovanoj osnovi. Banka će agregirane informacije o troškovima i naknadama investicionih

usluga i finansijskih instrumenata dostavljati zajedno sa postojećim redovnim izveštajima upućenim klijentu.

Pri pružanju investicionih usluga, Banka svojim klijentima dostavlja prikaz kumulativnog efekta troškova na prinos, koji ispunjava sledeće zahteve:

- 1) iz prikaza je vidljiv efekat ukupnih troškova i naknada na povraćaj ulaganja;
- 2) prikaz pokazuje sva očekivana povećanja ili fluktuacije troškova; i
- 3) u prikazu je priložen opis stavki.

3. Završne odredbe

Ove Informacije su sastavni deo Pravila poslovanja Agroindustrijske komercijalne banke AIK banke akcionarsko društvo, Beograd za pružanje investicionih i dodatnih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti i stupaju na snagu danom dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti, a počinju da se primenjuju osam dana od dana objavljivanja na internet stranici Banke www.aikbanka.rs, ali ne pre 31.03.2025. godine

Predsednik Izvršnog odbora

Petar Jovanović

Član Izvršnog odbora

Andrija Vuković